

zaaknummer 2012T905

25 juni 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven.

tegen:

wijlen **[naam]**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van congregatie van de Paters van de Heilige Harten ss.cc.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 18 januari 2013. Op 22 maart 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], provinciaal van de congregatie van de Heilige Harten ss.cc.

Op 30 mei 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met een vriendin, [naam], en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Geraads, voornoemd. Namens de Congregatie zijn verschenen [naam], voornoemd, en [naam], pater ss.cc.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster komt uit een gezin, dat bestond uit vader, moeder, twee zoons en een dochter. In 1944 zijn de vader en een broer van klaagster bij een bombardement op het woonhuis van klaagster om het leven gekomen. Bij dit bombardement verloor klaagster een arm. Klaagster kon goed leren en ging vanaf 1946 naar het gymnasium. Toen zij in de tweede klas zat, kwam de broer van klaagster in contact met aangeklaagde. Aangeklaagde gaf leiding aan [organisatie]. In die hoedanigheid bezocht hij scholen, waaronder de school van de broer van aangeklaagde. Toen de pater langs kwam om de jongens te werven waren ze aan het voetballen. Aangeklaagde ging naar de jongens en voetbalde mee. Hij kreeg er dorst van en

werd door de broer van klaagster mee naar huis genomen om er iets te drinken. De moeder van klaagster vond het een grote eer dat de pater bij haar over de vloer kwam.

Aangeklaagde woonde in [plaats] in het klooster van zijn congregatie. Na de kennismaking met aangeklaagde heeft de moeder van klaagster gezegd, dat als aangeklaagde in de buurt was, hij altijd mocht komen logeren. Aangeklaagde maakte hiervan met grote regelmaat gebruik. Ten behoeve van de logeerpartijen kreeg aangeklaagde een eigen kamer in het huis toegewezen. Klaagster schat dat aangeklaagde ongeveer tien keer is blijven logeren. Als aangeklaagde bleef logeren, droeg hij de volgende ochtend de mis op bij de zusters in het klooster. Haar broer was daar misdienaar en de andere gezinsleden woonden de mis ook bij. Na verloop van tijd heeft de moeder van klaagster aan aangeklaagde gevraagd of hij de seksuele voorlichting van klaagster op zich wilde nemen. Aangeklaagde wilde dit wel doen, maar buiten aanwezigheid van de moeder van klaagster.

De voorlichting vond plaats in de huiskamer. De rolluiken waren dicht. Aangeklaagde gaf klaagster tijdens de seksuele voorlichting complimentjes en hij gaf aan dat hij een vaderrol wilde vervullen. Ook zong aangeklaagde voor klaagster. De woorden van aangeklaagde maakten veel indruk op klaagster. Zij voelde zich vereerd en koesterde misschien zelfs wel gevoelens van verliefdheid. Klaagster moest bij aangeklaagde op schoot komen zitten en vervolgens streelde aangeklaagde het lichaam van klaagster. Hij streelde haar gezicht, hals en borsten over haar kleding heen. Later ging aangeklaagde klaagster ook zoenen. Hij stak zijn tong in de mond van klaagster. Klaagster herinnert zich dat aangeklaagde op enig moment begon te zuchten en te kreunen. Onder zijn toeg bewoog hij driftig. Met het verstand van nu concludeert klaagster dat aangeklaagde op die momenten masturbeerde.

Nadat het seksueel misbruik zo'n vier of vijf keer had plaatsgevonden, vroeg aangeklaagde klaagster om haar broekje uit te doen. Klaagster voelde opeens weerstand en angst. Zij is opgestaan en naar boven gevlucht, naar haar slaapkamer. Sindsdien is aangeklaagde nooit meer in de woning van klaagster gezien, zelfs niet meer in het dorp waar klaagster woonde.

Later heeft klaagster aangeklaagde nog eenmaal gezien. Aangeklaagde was ceremoniemeester op de bruiloft van een nichtje van klaagster. Na de bruiloft heeft klaagster haar nichtje gebeld en haar gevraagd naar aangeklaagde en haar verteld over haar ervaringen met aangeklaagde. Het nichtje van aangeklaagde reageerde met de woorden 'Hoe heb je hem dat kunnen toestaan?'

2.2. Klaagster heeft haar moeder nooit durven vertellen wat aangeklaagde met haar heeft gedaan. Na het seksueel misbruik is de moeder-dochter relatie zeer verstoord geraakt. Klaagster zette zich ernstig af tegen haar moeder, die hier zeer onder geleden heeft.

Klaagster kreeg concentratieproblemen en is van 3 gymnasium naar de MMS gegaan. Uiteindelijk is klaagster [beroep] geworden.

Omdat klaagster autoriteitsproblemen had, heeft zij veel verschillende werkkringen gehad. Hierdoor is er verschillende keren pensioenbreuk geweest, waardoor zij minder pensioen ontvangt.

Klaagster heeft nooit een relatie gehad met mannen. Seksuele behoefte, aandacht en affectie van mannen maakt haar angstig en wantrouwend. Klaagster wil zelf de regie houden. Zij kan zich niet overgeven aan intimiteiten.

Klaagster ervaart dat aangeklaagde haar identiteit heeft vernield.

Klaagster gaat twee keer per jaar naar een klooster in [plaats] voor retraite. De hartelijkheid, warmte, stilte en meditaties doen haar goed. Daar heeft zij zuster [naam] leren kennen.

Klaagster verkeerde in de veronderstelling dat zij naast haar nichtje nooit iemand had verteld dat zij seksueel was misbruikt door aangeklaagde. Toen zij in haar omgeving navraag ging doen bleek zij toch verschillende malen door emoties overmand haar verhaal gedaan te hebben.

Klaagster is een paar jaar geleden 9 maanden intern geweest bij [instelling]. Klaagster weet niet of zij daar heeft verteld over het seksueel misbruik door aangeklaagde. In principe werd

er bij de groepsgesprekken uitgegaan van het hier en nu. Ook had klaagster daar gesprekken met ene [naam], een meisje van begin 20.

2.3. Klaagster wil haar verhaal kunnen doen en haar recht halen. Zij zoekt genoegdoening en wenst te zijner tijd in aanmerking gebracht te worden voor schadevergoeding.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar, hij wil met nadruk opmerken dat een en ander niet betekent dat hij geen geloof hecht aan hetgeen klaagster heeft ervaren. De klacht van klaagster komt geloofwaardig over op de overste.

Overste [naam] is getroffen door het leed dat het misbruik bij klaagster heeft veroorzaakt. De congregatie wil de pijn die klaagster heeft ervaren als gevolg van het machtsmisbruik erkennen. Mede namens de Congregatie biedt overste [naam] zijn oprechte verontschuldigen aan voor hetgeen aangeklaagde klaagster destijds heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftien jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klaagster bij vier verschillende gelegenheden onder het mom van seksuele voorlichting bij aangeklaagde op schoot moest zitten waarbij aangeklaagde het gezicht, de hals en de borsten van klaagster over de kleding heen betastte en later met klaagster ook is gaan zoenen. Hij stak daarbij zijn tong in de mond van klaagster.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld zonder het verhaal te overdrijven.

De Klachtencommissie realiseert zich dat hier niet erg veel steunbewijs voorhanden is. Naast de verklaring van klaagster heeft de Klachtencommissie in haar oordeelsvorming meegenomen de verklaringen van mw. S. Mousioian, mw. G.J.A.M.E. Kruijthof en zr. Maria Smelter. Voornoemde verklaringen geven een beeld van klaagster die door de jaren heen (respectievelijk 9, 15 en 4 jaar geleden) voornoemde vrouwen in vertrouwen heeft genomen en hen haar verhaal heeft verteld. De verklaringen laten steeds hetzelfde verhaal horen zoals

door klaagster ter zitting afgelegd, waarbij de Klachtencommissie grote waarde hecht aan de verklaring van zr. Maria Smelter als lid van de Katholieke Kerk.

Daarnaast neemt de Klachtencommissie in haar overtuiging mee dat door de congregatie gestelde objectieveerbare feiten het verhaal van klaagster bevestigen, zoals dat aangeklaagde vanaf 1948 in Zuid Limburg werkzaam was in de door hem opgerichte ‘Kruistocht van Jacinta’s en Francesco’s’ en dat hij in die hoedanigheid scholen bezocht om jongelui enthousiast te maken en dat aangeklaagde in Valkenburg verbleef, maar door de week vaak elders overnachtte.

Gezien het vorenstaande en de opvatting van pater Wouters dat het verhaal van klaagster geloofwaardig overkomt, maakt dat de Klachtencommissie tot een grondverklaring zal adviseren.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van het misbruik pas 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand waarin zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De grondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie de klacht grond te verklaren en zich in te spannen te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klaagster te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 25 juni 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en mevrouw W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.